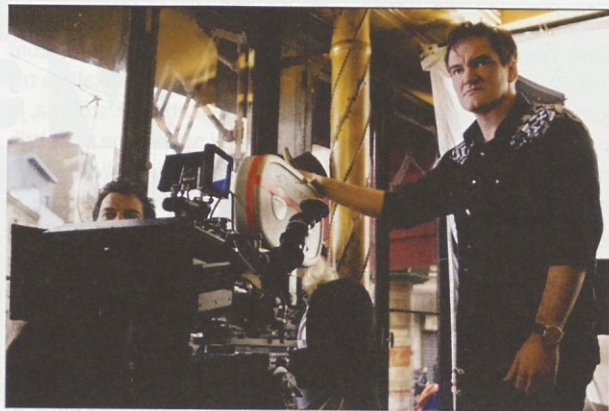

Antifašizem za današnje čase

Neslavne barabe

(Quentin Tarantino)

GAL KIRN

kateri pride do obračuna med nacisti in judinjo Shosanno. Po naključju se v Shosanninem kinu odvije premiera, ki jo obiščejo vsi ključni možje tretjega Rajha. Vojna se lahko konča v enem večeru. Barabe in Shosanna imajo vsak svoj plan, kako uničiti nacistice. Lahko bi rekli, da je obračun klasično benjaminovsko nasprotje. V kinodvorani vidimo fašistično *estetizacijo politike*: zastave, govore, propagandni film, obleke. Tej estetizaciji stoji nasproti *politizacija estetike*: Shosanna posname film, ki ga bo predvajala nacističnemu občestvu. Za antifašistično zmago je pripravljena zakuriti dragoceno zbirko filmov in kinodvorano. Tarantinu marsikdo očita estetizacijo nasilja, a vendarle je tu nasilje prešito s politiko. Z drugimi besedami, boj proti fašizmu po Tarantinu opravičuje vsa sredstva. Še več, v ključni sceni nemški vojak preseneti Shosanno, ki pa ji ga uspe ustreliti. V trenutku po streljanju vidimo odlično montažo, ki na eni strani kaže Fredericka v filmu, ki se zagrozi ob svojem početju pobijanja, hkrati pa se ji zasmili realni Frederick, ki umira pred njo. Sledi glasbeno ozadje, ki gledalca napelje k spravnemu zaključku – za nacistom se vendarle skriva človeški obraz. Že v naslednjem trenutku Zoller z zadnjimi močmi ustrelji Shosanno. Tarantino lansira antihumanistično sporočilo: *Sprava s fašizmom ni mogoča!*

Na sporedu v Koloseju in Planetu Tuš.

Tarantinove *Neslavne barabe* (Inglourious Basterds, 2009) niso zgolj film o Franciji med 2. svetovno vojno. Gre bržkone za njegov najbolj političen film, ki zareže v tematiko holokavsta. Tako v filozofiji kot v filmu je dolgo prevladovalo prepričanje, da se dogodka iztrebljanja Judov ne da ustrezno reprezentirati ali: poezija po Auschwitzu ni več mogoča. A namesto te pozicije, ki priča zgolj o nezmožnosti mišljenja fašistične politike, se resnična antifašistična pozicija odlikuje po prepoznavanju fašizma in odločni politični akciji. Namesto, da bi se Tarantino pridružil četici filmov, ki se topike lotevajo skozi reprezentacijo Juda kot pasivne žrtve, se odloči za drzno potezo. Jude postavi v nekonvencionalno vlogo: kot militantni protagonisti sami odločajo o svoji usodi. "Barabe" imajo preprosto nalogo: skalpirati čimveč nacistov. Po predvajanju filma seveda ni bilo treba dolgo čakati, da so se oglasile judovske organizacije in recenzije, ki so filmu očitale, da nedostojno obravnava holokavst. Še več, film zgolj preobrne vloge: nacisti postanejo žrtve, Judje pa so sporočilo. Res je, da Tarantinu ne gre za koncizno in sistematično sledenje dogodkov v času okupirane Francije, a nikakor ne gre zgolj za preobrnitev razmerja med rabljem in žrtvijo. V filmu je prisotna analiza strukture fašističnega gospostva: slepo in obscenno sledenje avtoriteti (vodja), tipične rasistične barske diskusije (proti črnem, Judom ...) in konzervativizem fašizma (vloga žensk). Prav tako je jasno, kdo je bil na poziciji moči in kaj so nacisti počeli: okupirali ozemlja, nadlegovali prebivalstvo, iztrebljali državne sovražnike. Še pomembneje je razbrati učinke filmske naracije, ki deluje na način "progresivne nostalgije", drugačnega ustvarjanja spomina: ne gre mu toliko za to, kako *je bilo*, ali kako bi *lahko bilo*, temveč, kako *naj bi bilo*. S tem dobi film dodatno politično ost, ki jo moramo brati v luči današnjega vzpona neofašizma po svetu.

Neslavne barabe so polne glasbenih in filmskih citatov, simbolike, ki prežema filmske postopke. Največjo učinkovitost dobi film v trenutkih pogovorov, ko se soočijo različni protagonisti. Vse scene bi si zaslužile koncizno obdelavo. Naj na tem mestu omenimo bravurozno igralsko predstavo SS oficirja Lande, ki šarmira s svojo omikanostjo in s civiliziranostjo. Po omikani maškaradi pa vsakič znova udari obscenost in preciznost izvajanja naloge: odkriti in iztrebiti Jude. Prehod od skrajne prijaznosti k skrajni brutalnosti je oster in značilen za Landovo službovanje. A za naš argument je ključna končna scena, v